

самоврядування не гарантована. Медіація є одним зі способів уникнути наростання конфлікту між органами державної виконавчої влади та органами місцевого самоврядування у процесі контролю та нагляду за здійсненням як делегованих, так і самоврядних повноважень останніми. Незважаючи на існуючі проблеми врегулювання медіації, у Законах України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 р. та «Про місцеві державні адміністрації» від 09.04.1999 р. доцільно передбачити альтернативне вирішення суперечок за наслідками державного контролю та нагляду.

1. Михайлюк В.С. Ефективність діяльності органів місцевого самоврядування як запорука надання якісних послуг населенню. URL: <http://intkonf.org/mihaylyuk-vs-efektivnist-diyalnosti-organiv-mistsevo-go-samovryaduvannya-yak-zaporuka-nadannya-yakisnih-poslug-naselennyu/>
2. Горбова Н.А. Природа державного контролю (нагляду) та генезис його законодавчого визначення. Право та державне управління. 2019. № 1 (34). Том 1. С. 37-42. URL: http://www.pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/1_2019/tom_1/8.pdf
3. Державний контроль у сфері виконавчої влади : наук. доповідь / за заг. ред. В. Б. Авер'янова. К. : Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2000. 60 с.
4. Про внесення змін до Закону України «Про місцеві державні адміністрації» та деяких інших законодавчих актів України щодо реформування територіальної організації виконавчої влади в Україні: проект закону від 30.10.2020 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=70293
5. Мельниченко А., Радченко Ю. Імплементация інструментів медіації у практику публічного управління та адміністрування. Публічне управління та митне адміністрування. 2020. № 2 (25). С. 104-110.
6. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / Галуцько В., Діхтєвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.
7. Богуцька Л. П. Медіація у вирішенні публічно-правових спорів. URL: <https://ukrainepravo.com/scientific-thought/naukova-dumka/zaprovdzhennya-med-ats-yak-alternativnogo-shlyakhu-vir-shennya-publ-chno-pravovikh-spor-v/>.

**Петрушевська
Валентина Костянтинівна**
викладач кафедри
загальноправових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
адвокат

ТРАНСФОРМАЦІЯ ІДЕЇ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ У КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Традиційно розуміння поняття правозастосування було невід'ємним від державно-управлінських правовідносин. Залежно від джерела та прихильності конкретного науковця до тієї чи іншої школи права, значення певних ознак, характерних рис чи елементів даного поняття варіюється, проте невід'ємно пров'язується із застосуванням норм права у владно-організованій діяльності, відносно конкретного суб'єкта (громадянина) із дотриманням принципу законності.

Проте, у світлі глобалізаційних процесів, що хоч і мали місце протягом усієї людської історії, але набули дійсно потужного розвитку після завершення «холодної війни», роль, місце і навіть розуміння самої ідеї держави та державності у різних соціальних процесах змінюється та навіть нівелюється на користь транснаціональних корпорацій. Заслужує уваги оригінальне розуміння Томасом Л. Фрідманом глобалізації у якості динамічного поступального процесу, що передбачає неминучу інтеграцію ринків, національних держав і технологій ще небаченого розмаху у такий спосіб, який надає можливості окремим особам, корпораціям і державам впливати на світ більше, швидше, глибше та з меншими витратами ніж будь-коли раніше.

Такий великий вплив на сучасний світ дає можливість корпораціям не лише збільшувати прибутки чи заправляти укладом життя споживачів їхньої продукції, але все частіше ставить питання про збільшення відповідальності таких суб'єктів не лише перед власними споживачами, але і перед усіма, хто хоч найменшим чином стикається із результатами їх діяльності. Так, згідно звіту волонтерів світової організації Break Free From Plastic безумовними лідерами світового забруднення пластиком у 2020 році є такі загальновідомі компанії харчової промисловості як Coca-Cola, PepsiCo і Nestlé. Жоден уряд світу не справляє такий сильний вплив на кліматичні зміни як названі у цьому та інших во-

лонтерських звітах конгломерати. Проте, на сьогодні, принаймні офіційно, відповідальність за усунення наслідків світового забруднення різними видами відходів лежить виключно на державах, тоді як ТНК знаходять нові і нові способи ухилитися від відповідальності. Так, надання будь-якій корпоративній організації міжнародно-правової правосуб'єктності може мати непередбачувані наслідки. Проте заклики урядів, громадських правозахисних організацій та окремих правозахисників дали результати у вигляді тенденції відходу самими органами управління корпорацій від неконтрольованого ринку до саморегульованої системи управління. І Фрідріх фон Гаск, представник Австрійської школи економіки не дарма зазначав, що суперечка про ринковий порядок і соціалізм є суперечкою про виживання - ні більше, ні менше. Тому примусове, насильницьке зменшення впливу ТНК на світ силами традиційних держав неможливе. Так, ідеям вільного ринку вдалося досягти мети і з 1970-1980 років розвинені країни практикують мінімальне втручання держави у економіку.

Але людство потребує правил. І якщо будь-яка система трансформується, то тимчасовий хаос має змінитися якщо не зовнішньою регуляцією, то внутрішньою. Тому нові правила корпоративного управління вимагають працювати на засадах утилітаризму, дотримання прав людини, справедливості, демократизму, гуманізму, рівноправності, законності, науковості, тощо.

Виходячи з вищенаведеного можна вести мову про зародження окремої культури встановлення самими транснаціональними корпораціями правил саморегулювання, «внутрішніх законів», що не стосуються виключно питань отримання прибутку. Так, сучасні корпорації транслюють те, як вони піклуються не лише про високу заробітну плату співробітника, але і про його соціальний захист. Не лише про оренду чи вигідну купівлю земельних ділянок під господарські цілі, але і про питання добросусідства та розвитку окремих територій. Дана діяльність містить у собі певні спільні риси із обов'язками держави та місцевого самоврядування. І навіть, у деяких випадках, ці суб'єкти публічного управління мають змогу зняти з себе проблеми соціального забезпечення окремої групи осіб, що пов'язана із ТНК трудовими договорами.

Таким чином, існування групи правил, норм, що мають у собі спільні цілі та ознаки із публічно-правовими нормами, породжує проблему застосування таких норм до окремих суб'єктів, які потенційно підпадають під їх дію. І, хоча суб'єктами нормотворчості та їх застосування не є офіційна, легітимна влада у традиційно-державницькому її розумінні, проте сила впливу на соціальні процеси від застосування цих норм є досить сильною, не одноразовою і може мати системний характер. Тому застосування таких норм потребує окремої регуляції, яка може бути як нав'язана державою реєстрації чи здійснення господарської діяльності, так і самостійно акцептована «суб'єктами нормотворчості» із внесенням необхідної кореляції з огляду на суб'єкт застосування.

1. Томас Л. Фрідман. Лексус і оливкове дерево. Зрозуміти глобалізацію / Переклад з англ. М. Прокопович і Р. Скакуна. Львів, 2002.

2. Branded. Vol. III. Demanding corporate accountability for plastic pollution. URL: <http://www.breakfreefromplastic.org/wp-content/uploads/2020/12/BFFP-2020-Brand-Audit-Report.pdf>

3. Хайек Ф. А. Пагубная самонадеянность. Ошибки социализма. - М.: Изд-во "Новости" при участии изд-ва «Catallaxy», 1992. - 304 с.

4. Шутак І.Д., Онищук І.І. Юридична техніка: навчальний посібник для вищих навчальних закладів / І.Д.Шутак, І.І.Онищук. - Івано-Франківськ, 2013. - 496 с.

Поклонська Оксана Юріївна
викладач кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ДОКАЗІВ У ЦИВІЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ

З розвитком технологій в усьому світі, у країні постає нагальна потреба до змін та удосконалення чинного законодавства, задля ефективності його реалізації в практичній діяльності. Не оминуло це й цивільне судочинство. Зокрема, види доказів в цивільному процесі було доповнено електронними доказами.

Проблематику даного питання досліджували багато вчених процесуалістів, зокрема такі як